

251.

Врз основа на член 61 став 2 и член 80 од Законот за воздухопловство („Службен весник на Република Македонија“ бр. 14/06 и 24/07), директорот на Агенцијата за цивилно воздухопловство донесе

**П РА В И Л Н И К
ЗА УСЛОВИТЕ ЗА БЕЗБЕДНОСТ НА ВОЗДУШНИОТ СООБРАЌАЈ ЗА КОРИСТЕЊЕ НА ТЕРЕН И ЗА НАЧИНОТ И УСЛОВИТЕ ЗА ОДРЖУВАЊЕ НА ЛЕТАЛИШТЕ**

Член 1

Со овој правилник се пропишуваат условите за безбедност на воздушниот сообраќај за користење на терен и за начинот и условите за одржување на леталиште заради безбедно полетување и слетување на воздухоплови од посебна категорија и воздухоплови вон ИКАО стандарди (ултралесни и лесни летала со МТOW до 750кг).

Член 2

(1) Леталиште е определена копнена или водена површина што ги исполнува пропишаните услови за безбедно полетување и слетување на воздухоплови за вршење на специјални услуги кои по правило се користат за земјоделство, шумарство и слично.

(2) Терен е копнена површина која ги задоволува условите за повремено извршување на активности со воздухоплови од посебна категорија, падобрани, балони и хеликоптери.

Член 3

(1) Леталиште не смее да се наоѓа на одалеченост помала од 500 метри од населено место.

(2) Терен може да се наоѓа на било која локација која ги исполнува условите за безбедно полетување и слетување на воздухоплови определени со овој правилник.

Член 4

(1) Теренот треба да ги исполнува следните минимални услови за безбедно полетување и слетување на воздухоплови:

1. Подлогата мора да биде стабилизирана и чиста од дрвја и камења.

2. Димензиите, подолжниот и попречниот нагиб мора да ги задоволуваат критериумите за полетување или слетување од Оперативниот прирачник (Flight Manual)

на воздухопловот или воздухопловите за кои е наменет, но да не бидат помали од квадрат со страна од 40метри, попречниот нагиб да не биде поголем од 60 (10,5%), а подолжниот нагиб да не биде поголем од 300 (57,7%).

3. Рамноста на површината во било кој правец, не смее да отстапува за повеќе од ± 10 сантиметри, мерено со равналка долга 3метри, по целата должина и широчина.

4. Нагибот на природно-одлетната рамнина, која почнува од ивицата на површината, во должина од 300метри, не смее да биде поголема од 7% (1:14,3). Формата на природно-одлетните рамнини е одредена од правците и радијаните за полетување, односно слетување. Радијанот за полетување не може да биде помал од 30°.

(2) Низ природно-одлетните рамнини не смее да има никакви препреки кои би можеле да ја загрозат безбедноста на летањето.

(3) Димензиите на теренот со природно-одлетните рамнини и нивните нагиби се дадени во Прилог 2, кој е составен дел на овој правилник.

Член 5

(1) Леталиштето треба да ги исполнува следните услови за безбедно полетување и слетување на воздухоплови:

1. Подлогата треба да биде затревната и стабилизирана (сува ливада, пасиште, коловозен застор и сл.);

2. Основната патека (ОП) на леталиштето треба да биде широка најмалку 40 метри за леталиште на копно и 100м за леталиште на вода, и на неа не смее да се наоѓаат препреки кои можат да ја загрозат безбедноста на летањето;

3. ОП треба да биде на двата краја подолга најмалку по 30 метри од должината на полетно-слетната патека (ПСП);

4. Должината на ПСП мора да биде еднаква на 2,5 должини од должината на залетот при полетување до одлепување (Ground-run) според Оперативниот прирачник (Flight Manual) за одреден тип на воздухоплов при негово најголемо оптоварување, зголемена за 7% за секои 300 метри надморска висина, и за 1% за секој 10 С референтна температура изнад 150 С. Должината на полетно-слетната патека не смее да биде помала од 300 метри за леталишта на копно и 600метри за леталиште на вода;

5. ПСП треба да биде широка најмалку 20 метри за леталиште на копно и најмалку 60метри за леталиште на вода;

6. Рамноста на површината на тревнатата ПСП и ОП не смее да отстапува за повеќе од ± 5 сантиметри, мерено со равналка долга 3 метри, по цела нејзина должина и широчина;

7. Рамноста на површината на ПСП со коловозен застор не смее да отстапува за повеќе од ± 3 сантиметри, мерено со равналка долга 3 метра, по целата нејзина должина и широчина;

8. Нагибот на природната и одлетната рамнина, која почнува на 30 метри од прагот на ПСП, не смее да биде поголем од 4% (1:25), на должина од 1125 метри, со дивергенцијата на страничните рабови од 10 %. Внатрешната широчина изнесува најмалку 40метри, а надворешната најмалку 240метри.

9. Нагибот на страничната површина која почнува од ивицата на ОП, не смее да биде поголем од 45% на широчина од 100 метри, и по целата должина на ОП и природно - одлетните рамнини;

10. Зоната на леталиштето е одредена со кружна хоризонтална рамнина со радиус од 1305 метри и височина од 45 метри во однос на надморската височина на референтната точка на ПСП.

11. Најголемиот надолжен и попречен нагиб на ПСП и ОП не смее да биде поголем од 3%;

(2) Низ страничната, природно-одлетната површина и хоризонталната рамнина не смее да има никакви препреки кои би можеле да ја загрозат безбедноста на летањето.

(3) Димензиите на леталиштето со природно-одлетните и страничните површини и хоризонталната рамнина со нивните нагиби и димензии се дадени во Прилог 1, кој е составен дел на овој правилник.

Член 6

(1) Основната патека, патеките за возење и платформите на леталиштето (оперативни површини) може да се користат исклучиво за нивната намена: полетување, слетување и престој на воздухоплови.

(2) Тревнатиот дел на оперативните површини на леталиштето може да се обработува само на начин пропишан со овој правилник, и со предходна согласност од Агенцијата за цивилно воздухопловство.

Член 7

(1) Приодно-одлетните, страничните површини и хоризонталната рамнина (систем од имагинарни имагинарни површини) се површини кои обезбедуваат безбедно полетување и слетување на леталиштето.

(2) Секоја надземна структура која ги надвисува имагинарните површини од став 1 на овој член се смета за препрека и треба да се отстрани.

(3) По исклучок од став 2 на овој член препреката може само да се обележи за дневно и ноќно воочување доколку со посебна воздухопловна студија се утврди дека истата не ја загрозува безбедноста на воздушната пловидба.

Член 8

(1) ПСП на леталиштето може да се покрие со бетон или асфалт.

(2) Условите од член 4 на овој правилник се однесуваат на леталишта и со бетонска и со асфалтна ПСП.

Член 9

(1) Тревнатата ПСП на леталиштето на земја се обележува со ознаки кои можат да бидат неподвижни и подвижни. Неподвижни ознаки се аголници и траки, а подвижни - знаменца.

(2) Кога обележувањето на ПСП од став 1 на овој член се врши со неподвижни ознаки, праговите се обележуваат со аголници чија должина на краците изнесува 6 метри, а широчината 1 метар. Ивиците на ПСП се обележуваат со траки долги 4 метри, а широки 1 метар, кои се поставуваат на секои 50 метри. Аголниците и траките се изработуваат од песок, чакал, дробен камен, бетон, асфалт и друг погоден материјал и се бојат со бела боја. Аголниците и траките мораат да бидат во ниво со околниот терен.

(3) Кога обележувањето на ПСП од став 1 на овој член се врши со подвижни ознаки, на аглите на праговите се поставува по едно црвено знаменце. Страничните ивици се обележуваат со црвено-бели знаменца кои се поставуваат на одстојанија од по 50 метри, по целата должина. Димензиите на знаменцата изнесуваат 50x 40 сантиметри.

(4) Обележувањето на леталиштето на вода се врши со пловни структури во црвено-бела боја кои не треба да го отежнуваат полетувањето, слетувањето и маневрирањето на воздухопловите.

(5) Обележувањето од став 4 на овој член се врши согласно прописите од областа на внатрешна пловидба.

Член 10

Препреките и другите опасни места вон ОП кои можат да ја загрозат безбедноста на летањето се обележуваат со црвени знаменца. Просторот за паркирање на воздухопловите се обележува со жолти знаменца.

Член 11

(1) На леталиштето и теренот за време на користењето треба да се наоѓа покажувач на правецот и јачината на ветерот.

(2) Покажувачот на правецот и јачината на ветерот на леталиштата е од платно, со цилиндричен облик, со должина од 1,5 до 2 метра и се поставува на висина од 2 до 3 метри, на видно место, странично на 10 метри од ивицата на ПСП, во ниво на точката на допир при слетување на воздухопловите.

(3) Покажувачот на правецот и јачината на ветерот на терените може да биде и од лесно воочливи (најмалку 3) платнени траки со должина од 1,5 до 2 метра, поставени на висина од 2 до 3 метри.

Член 12

(1) Леталиштето за време на користењето треба да биде снабдено со санитарска, противпожарна и метеоролошка опрема.

(2) Санитарската опрема треба да се обезбеди согласно стандардите и препораките на ИКАО дадени во Прирачникот за аеродромски услуги, Дел 7, Додаток 3 – Аеродромски медицински услуги (Airport Services Manual, Part 7, Appendix 3, Airport Medical Services) и важечките прописи од областа на здравството.

(3) Противпожарната опрема треба да се обезбеди согласно Уредбата за условите и начинот на вршење на противпожарно обезбедување на аеродроми и леталишта.

(4) Метеоролошката опрема се состои, покрај од покажувачот на ветер од членот 10 на овој правилник, и од рачен анемометар и ракетен пиштол кој се користи во случај на нагло влошување на временската ситуација.

Член 13

(1) Леталиштето, односно теренот, може да се користи додека не настапат околности кои ги менуваат условите за безбедно полетување и слетување на воздухопловите, пропишани со овој правилник.

(2) Ако настапи промена на полетно-слетната патека или промена во блиската околина која влијае на безбедноста на летањето, операторот на леталиштето односно корисникот на теренот должен е да престане со користење на таквото леталиште или терен и за тоа да ја извести Агенцијата за цивилно воздухопловство.

Член 14

За време на користењето на леталиштето, односно теренот, операторот на леталиштето односно корисникот на теренот, треба да го одржува леталиштето, односно теренот, во склад со условите од овој правилник, така да се обезбеди безбедно полетување и слетување на воздухопловите.

Член 15

(1) Ознаките за обележување од членот 9 на овој правилник треба да се одржуваат во состојба која овозможува безбедно полетување и слетување на воздухоплови.

(2) Ознаките од став 1 на овој член треба да се поправат или заменат со нови штом станат неупотребливи, односно недоволно воочливи.

(3) Ознаката се смета за недоволно воочлива ако е помалку од 70% од вкупната површина на ознаката воочлива и ако се променила основната боја на ознаката.

Член 16

За време на летање на леталиштето и теренот не е дозволено движење на луѓе, возила и стока по оперативните површини.

Член 17

Со денот на влегување во сила на овој правилник, престанува да се применува Правилникот за користење на леталишта („Сл. лист на СФРЈ“ бр. 11/79).

Член 18

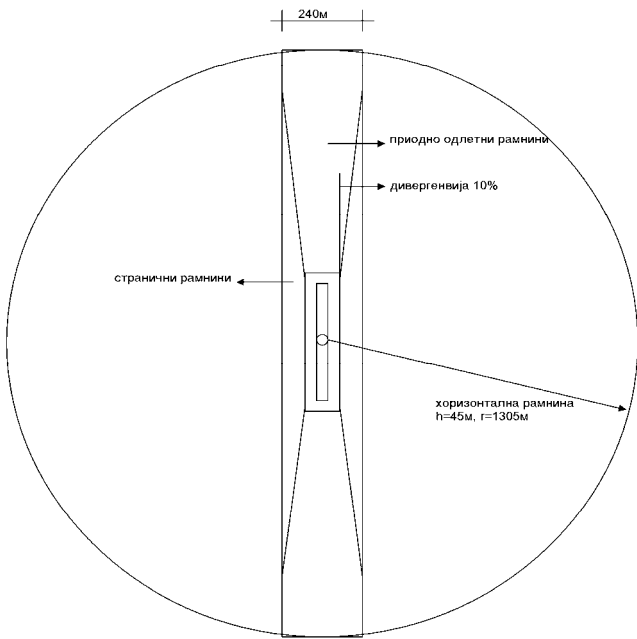
Овој правилник влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 03-2799/1
7 декември 2007 година
Скопје

Директор,
Ернад Феџулаху, с.р.

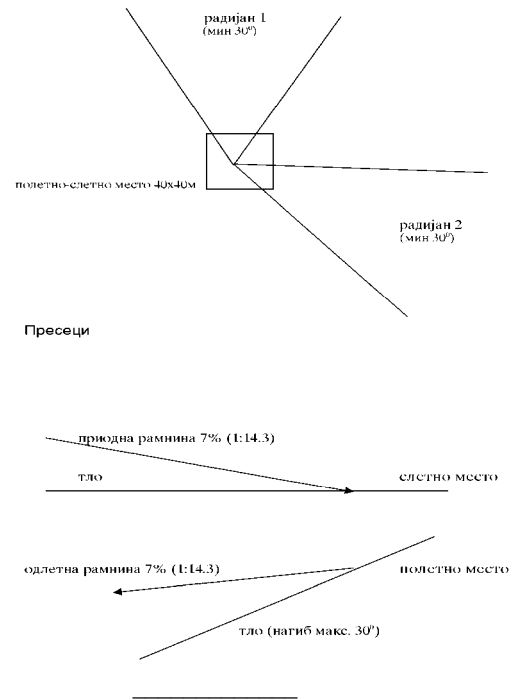
ПРИЛОГ 1: Леталиште

Цртеж: Имагинарни површини

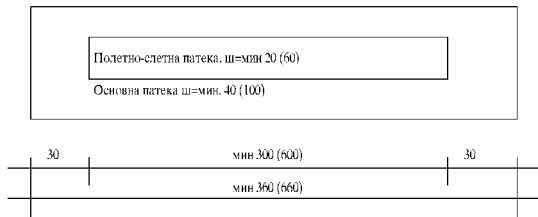
ПРИЛОГ 2: Терен Основа

Цртеж: Терен Основа

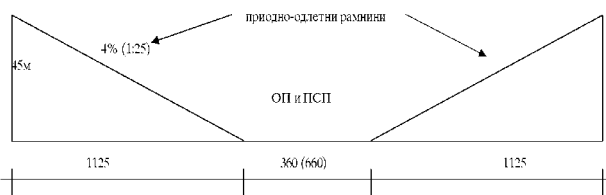

Цртеж: Пресеци

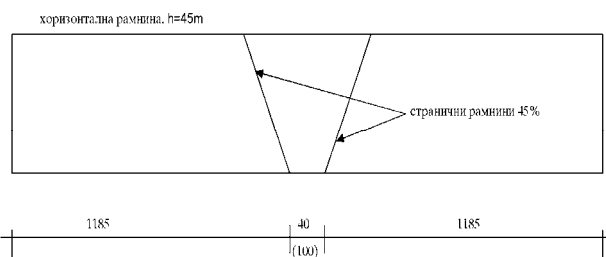
Цртеж: Оперативно - маневриски површини

Цртеж: Подолжен пресек

Цртеж: Попречен пресек

* сите мерки се во метри